

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

01 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2026

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου (§12-13)

Ἔτι δ', ὦ βουλή, οὐδεὶς ἂν ἀποδείξει περὶ ἐμοῦ δύναιτο οὔτε δίκην αἰσχρὰν οὔτε γραφὴν οὔτε εἰσαγγελίαν γεγενημένην· καίτοι ἑτέρους ὁράτε πολλάκις εἰς τοιοῦτους ἀγῶνας καθεστηκότας. Πρὸς τοῖνυν τὰς στρατείας καὶ τοὺς κινδύνους τοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους σκέψασθε οἷον ἑμαυτὸν παρέχω τῇ πόλει.

Πρῶτον μὲν γάρ, ὅτε τὴν συμμαχίαν ἐποιήσασθε πρὸς [τοὺς] Βοιωτοὺς καὶ εἰς Ἀλιάρτον ἔδει βοηθεῖν, ὑπὸ Ὀρθοβούλου κατειλεγμένος ἰππεύειν ἐπειδὴ πάντας ἑώρων τοῖς μὲν ἰππεύουσιν ἀσφάλειαν εἶναι δεῖν νομίζοντας, τοῖς δ' ὀπλίταις κίνδυνον ἡγουμένους, ἑτέρων ἀναβάντων ἐπὶ τοὺς ἵππους ἀδοκιμάστων παρὰ τὸν νόμον ἐγὼ προσελθὼν ἔφην τῷ Ὀρθοβούλῳ ἔξαλείψαι με ἐκ τοῦ καταλόγου, ἡγούμενος αἰσχρὸν εἶναι τοῦ πλήθους μέλλοντος κινδυνεύειν ἄδειαν ἑμαυτῷ παρασκευάσαντα στρατεῦεσθαι. Καὶ μοι ἀνάβηθι, Ὀρθόβουλε.

A1. Να γράψετε τον αριθμό που αντιστοιχεί σε καθεμία από τις παρακάτω περιόδους λόγου και δίπλα σε αυτό τη λέξη «Σωστό», αν είναι σωστή, ή τη λέξη «Λάθος», αν είναι λανθασμένη, με βάση το αρχαίο κείμενο (μονάδες 5) και να τεκμηριώσετε κάθε απάντησή σας γράφοντας τις λέξεις/φράσεις του αρχαίου κειμένου που την επιβεβαιώνουν (μονάδες 5):

1. Ο Μαντίθεος αρνείται ότι ήταν φιλόδικος όπως οι υπόλοιποι Αθηναίοι.
2. Ο Μαντίθεος αναφέρεται στη συμμαχία Σπαρτιατών και Θηβαίων με αφορμή τη μάχη στην Αλιάρτο.
3. Σύμφωνα με τα όσα αναφέρει ο Μαντίθεος, ο Ορθόβουλος, ως φύλαρχος, κρατούσε τον κατάλογο των ιππέων.
4. Ο Μαντίθεος αναφέρει ότι κάποιοι Αθηναίοι κατατάχθηκαν στο ιππικό σε αντίθεση με τον σχετικό νόμο.
5. Ο Μαντίθεος ισχυρίζεται ότι θα ήταν πιο ασφαλής, εάν υπηρετούσε στο πεζικό και γι' αυτό ζήτησε από τον Ορθόβουλο να τον τοποθετήσει εκεί.

Μονάδες 10

B1. Γιατί ο Μαντίθεος αναφέρεται στο γεγονός ότι δεν είναι φιλόδικος; Τι επιδιώκει με αυτό;

Μονάδες 10

B2. Γιατί ο Μαντίθεος αναφέρεται σε συγκεκριμένα περιστατικά της στρατιωτικής του δράσης και στο διδαγμένο και στο παράλληλο κείμενο;

Μονάδες 10

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Λυσίας, Ὑπὲρ Μαντιθέου (§15-16)

Μετά από αυτά, κύριοι βουλευτές, όταν έγινε εκστρατεία στην Κόρινθο και όταν όλοι ήξεραν από πριν ότι θα χρειαστεί να διακινδυνεύσουμε, ενώ άλλοι οπισθοχωρούσαν, εγώ κατόρθωσα ώστε να πολεμώ εναντίον των εχθρών παραταγμένος στην πρώτη γραμμή· και μάλιστα, αν και νικήθηκε η δική μας φυλή και σκοτώθηκαν πάρα πολλοί, αποχώρησα μετά από τον αλαζόνα Στειριέα που έχει κατηγορήσει για δειλία όλους τους ανθρώπους. Και μετά από λίγες μέρες μετά από αυτά, όταν είχαν καταληφθεί οχυρές θέσεις στην Κόρινθο ώστε να μην μπορούν οι εχθροί να περάσουν (τον Ισθμό), κι ενώ εισέβαλε ο Αγησίλαος στη Βοιωτία, αποφάσισαν οι αρχηγοί να αποσπάσουν μερικά τμήματα, για να βοηθήσουν, μολονότι όλοι φοβόντουσαν, (και ήταν φυσικό, κύριε βουλευτές, γιατί ήταν φοβερό, μια και μόλις και μετά βίας λίγο πριν είχαμε σωθεί να μπούμε σε άλλο κίνδυνο), αφού παρουσιάστηκα εγώ παρακαλούσα τον ταξίαρχο να στείλει χωρίς κλήρωση το δικό μας τμήμα.

B3. Γιατί το έργο του Λυσία έχει σημαντική ιστορική αξία;

Μονάδες 10

B4. Να βρείτε στο αρχαίο διδαγμένο κείμενο που σας δίνεται μια ετοιμολογικά συγγενή λέξη για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **παράδειγμα, ακαταμάχητος, συλλεκτικός, βαθμός, συσκευή.**

Μονάδες 10

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἴσοκράτης, Κατὰ Λοχίτου (§9-11)

Ο κατηγορος δέχθηκε επίθεση από τον νεαρό αριστοκράτη Λοχίτη και τον οδήγησε στα δικαστήρια. Αρχικά, τόνισε τη σοβαρότητα των αδικημάτων, υποστηρίζοντας ότι, πέρα από τη σωματική βλάβη, θίχτηκαν η τιμή και η υπόληψή του. Το αδίκημα της «ύβρεως» στην Αθήνα κάλυπτε σοβαρές προσβολές, λεκτικές ή σωματικές, με σκοπό τον εξευτελισμό του θύματος. Στη συνέχεια, ο κατηγορος προσέδωσε στην υπόθεση και πολιτική χροιά. Το απόσπασμα προέρχεται από τον Επίλογο.

[9] Ἦγοῦμαι δ' ὑμᾶς οὕτως ἂν ἀξίως ὀργισθῆναι τοῦ πράγματος, εἰ διεξέλθοιτε πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς ὅσω μείζον ἐστί τοῦτο τῶν ἄλλων ἀμαρτημάτων. Εὐρήσετε γὰρ τὰς μὲν ἄλλας ἀδικίας μέρος τι τοῦ βίου βλαπτούσας, τὴν δ' ὕβριν ὅλοις τοῖς πράγμασι λυμαινομένην, καὶ πολλοὺς μὲν οἴκους δι' αὐτὴν διαφθαρέντας, πολλὰς δὲ πόλεις ἀναστάτους γεγενημένας. [10] Καὶ τί δεῖ τὰς τῶν ἄλλων συμφορὰς λέγοντα διατρίβειν; Αὐτοὶ γὰρ ἡμεῖς δις ἤδη τὴν δημοκρατίαν ἐπέιδομεν καταλυθεῖσαν καὶ δις τῆς ἐλευ-

θερίας άπεστερήθημεν, ούχ ὑπὸ τῶν ταῖς ἄλλαις πονηρίαις ἐνόχων ὄντων, ἀλλὰ διὰ τοῦς καταφρονοῦντας τῶν νόμων καὶ βουλομένους τοῖς μὲν πολεμίοις δουλεύειν, τοῦς δὲ πολίτας ὑβρίζειν. [11] Ἵν οὗτος εἷς ὦν τυγχάνει. Καὶ γὰρ εἰ τῶν τότε κατασταθέντων νεώτερός ἐστιν, ἀλλὰ τὸν γε τρόπον ἔχει τὸν ἐξ ἐκείνης τῆς πολιτείας. Αὗται γὰρ αἱ φύσεις εἰσὶν αἰ παραδοῦσαι μὲν τὴν δύναμιν τὴν ἡμετέραν τοῖς πολεμίοις, κατασκάψασαι δὲ τὰ τεῖχη τῆς πατρίδος, πεντακοσίους δὲ καὶ χιλίους ἀκρίτους ἀποκτεῖνασαι τῶν πολιτῶν.

διεξέρχομαι: αναφέρω με λεπτομέρειες, διηγούμαι λεπτομερώς

λυμαίνομαι: καταστρέφω

ἐπίδομεν: οριστική αορίστου β' του ἐφοράω -ῶ = παρατηρῶ, βλέπω

δουλεύω: εἶμαι δούλος

καθίσταμαι: εγκαθιστῶ/ιδρύω νέο πολίτευμα

ἀκρίτους: χωρὶς να δικαστοῦν

Γ1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «Καὶ τί δεῖ ... τὸν ἐξ ἐκείνης τῆς πολιτείας.»

Μονάδες 20

Γ2. Με ποια επιχειρήματα προσπαθεῖ ο κατήγορος στο αδιδακτο κείμενο να αποδείξει ὅτι το ἀδίκημα τῆς «ὑβρεως» εἶναι μεγαλύτερο σε σχέση με τα ἄλλα ἀδικήματα;

Μονάδες 10

Γ3.α. Να γράψετε τη ζητούμενη πτώση των παρακάτω ουσιαστικῶν:

ὑβριν: δοτική πληθυντικού

οἴκους: δοτική ενικού

συμφοράς: δοτική πληθυντικού

τείχη: δοτική ενικού

πατρίδος: δοτική πληθυντικού

Μονάδες 5

Γ3.β. Οι παρακάτω ρηματικοί τύποι να μεταφερθούν στον αντίστοιχο τύπο του χρόνου που ζητείται:

Ἦγοῦμαι: Οριστική Παρατατικού, γ' ενικό στην ἴδια φωνή.

βλαπούσας: Αόριστος του ίδου ρηματικού τύπου, δοτική πληθυντικού, στην ίδια φωνή και γένος.

γεγενημένας: Β' ενικό, ίδιου χρόνου και φωνής.

άπεστερήθημεν: Υποτακτική στον ίδιο χρόνο, πρόσωπο και φωνή.

Μονάδες 5

Γ4.α. Να προσδιορίσετε την κύρια συντακτική λειτουργία των υπογραμμισμένων λέξεων ή φράσεων του κειμένου:

τῶν ἀμαρτημάτων:

ὄλοις:

ἀναστάτους:

ὑπὸ τῶν ὄντων:

δουλεύειν:

αἱ παραδοῦσαι:

Μονάδες 6

Γ4.β. «*Εύρήσετε γὰρ τὰς μὲν ἄλλας ἀδικίας μέρος τι τοῦ βίου βλαπούσας, τὴν δ' ὕβριν ὄλοις τοῖς πράγμασι λυμαινομένην, καὶ πολλοὺς μὲν οἴκους δι' αὐτὴν διαφθαρέντας, πολλὰς δὲ πόλεις ἀναστάτους γεγενημένας.*» : Ο ομιλητής για να ενισχύσει την επιχειρηματολογία του στο απόσπασμα κάνει τέσσερις διαπιστώσεις που αποδίδονται με μετοχές. Να εντοπίσεις αυτές τις τέσσερις μετοχές και να αναφέρεις το είδος τους.

Μονάδες 4

Καλή επιτυχία!

Τα θέματα επιμελήθηκε η καθηγήτρια:

Πετρίδου Βάσω